

صفویان

علی اکبر زین العابدین
تصویرگر: نگین حسین زاده

پایتختها

تبریز، قزوین، اصفهان

صفویان، تا سیصد سال پیش در ایران حکومت می کردند

افراد مشهور

شاه عباس یکم، شاه پولدار

در زمان او ایران بسیار قدرتمند بود. او معروفترین شاه صفوی است. به دستور او بناهای با شکوهی در اصفهان ساخته شد.

شاه عباس صفوی بین ایران و اروپا، تجارت می کرد. برای همین صفویان پولدار شدند. او با بخشی از این پولها از دانشمندان حمایت می کرد تا کتاب بنویسند.

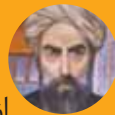

شاه طهماسب اول

او از اسباب کشی خوشش می آمد! برای همین پایتخت ایران را از شهر تبریز به قزوین تغییر داد. این اسباب کشی، روزهای زیادی طول کشید. علت تغییر پایتخت این بود که قزوین امن تر بود.

ملّاصدرا

ذهن ملّاصدرا پر از سؤالهای سخت بود. مثلاً این که جهان از کجا شروع شده و به کجا خواهد رسید. پدرش تاجر بود و نمیخواست که پسرش فیلسوف و دانشمند شود. ولی ملّاصدرا به خواندن و یادگیری علاقه مند بود. یکی از کتابهای او اسفار اربعه نام دارد.

شیخ بهایی

او یک فقیه، ریاضی دان و شاعر بزرگ بود. او با استفاده از علم ریاضی، قبله را به صورت دقیق مشخص می کرد.

میرعماد

از کودکی پیش استادان زیادی برای آموختن خوشنویسی رفت. تا این که یک بار، پیش

صفویان برای این که در ایران حکومتی تأسیس کنند، دو بیست سال انتظار کشیدند. بعد، حدود دو بیست سال هم حکومت کردند. جد بزرگ آنها شیخ صفی الدین اردبیلی نام داشت. صفویان یعنی کسانی که از فرزندان شیخ صفی هستند. شاهان صفوی نه نفر بودند. بعد از آنها نقشه‌ی ایران کوچک تر شد.

سکه‌ی صفوی

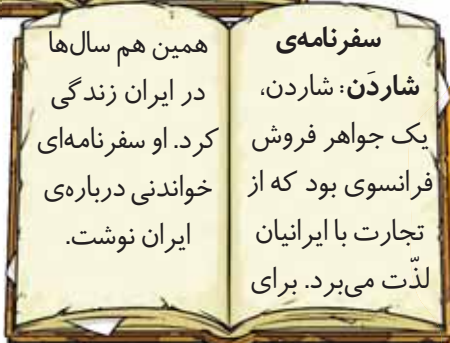
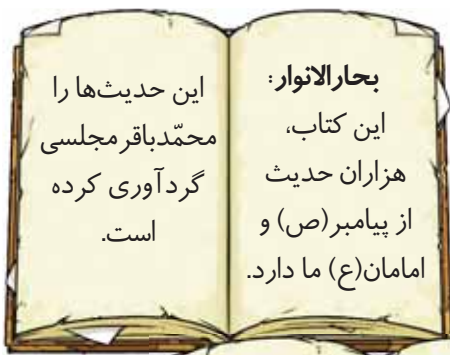
قزلباشان که بودند؟

شیخ حیدر از فرزندان شیخ صفی بود. او به هوادارانش دستور داد کلاه خاصی بر سر بگذارند تا با دیگران متفاوت باشند. کلاه بلند آنها قرمز رنگ بود و از دوازده ترک یا تکه تشکیل شده بود. به این افراد کلاه به سر، قزلباش می گفتند. صفویان با کمک نیروی جنگی قزلباشان به حکومت رسیدند.

کارهای مشهور صفویان

شاه اسماعیل صفوی، تشیع (مذهب شیعه) را مذهب رسمی ایرانیان اعلام کرد. او حکومتهای محلی را که باعث تکه تکه شدن ایران شده بودند، به اطاعت درآورد. یعنی همه‌ی ایران را یک پارچه کرد. در زمان صفویان، ساخت شهرها و بناهای زیبا، پیشرفت زیادی کرد. کار و بار بازرگانان ایرانی سکه شد. هنرمندان و دانشمندان بزرگی پرورش یافتند. سپاهیان ایران هم به توپ و سلاح آتشین مجهز شدند.

کتاب‌های مشهور

مسجد شیخ لطف اله

دریای خزر

استاد مشهوری رفت. استاد به میرعماد سرمشقی داد که از روی آن تمرین کند.

دفعه‌ی بعد که میرعماد پیش استاد رفت، تکلیفش را به استاد نشان داد. استاد گفت: این که همان سرمشق من است. برو تمرین کن تا مثل من بنویسی. میرعماد به استاد گفت: این خط خودم است. استاد جاخورد. به او گفت: تو نیازی به آموزش نداری. خودت استادی... برو!

سلطان حسین خرافاتی

او انسانی خرافاتی بود. بنابراین عقلش به خوبی کار نمی‌کرد. حاکمان شهرها در زمان او به مردم سختگیری زیادی می‌کردند. تا این که افغان‌ها خونشان به جوش آمد و به اصفهان - که پایتخت بود - حمله کردند. سلطان حسین هم بدون هیچ دفاعی، تاج شاهی خود را بر سر محمود افغان گذاشت. او به سادگی کشور را تسلیم کرد. همین جا بود که سلسله‌ی صفوی بعد از دویست سال کارش تمام شد.

دریای پارس

بنای مشهور

سی و سه پل: برای این که شمال و جنوب اصفهان به هم وصل شود، به دستور الهوردی خان که وزیر شاه عباس بود، پلی بر روی زاینده رود ساخته شد. چون سی و سه چشمه‌ی آب در زیر پل وجود دارد، به آن سی و سه پل می‌گویند. البته در زمان صفویان، چهل چشمه از آن بیرون می‌آمد. برای همین، به آن پل زاینده رود یا پل الهوردی خان می‌گفتند. روی پل، محل رفت و آمد آدم‌ها از مسیر اسب‌ها جدا بود. طول این پل زیبا، سیصد متر است.

پل خواجه

بازی مشهور

در وسط میدان نقش جهان، محوطه‌ی بزرگی بود که در آن بازی چوگان انجام می‌گرفت. بازیکنان در دو تیم پنج نفره، بر اسب‌های چالاک سوار می‌شدند. آن‌ها باید با چوبی که در دست داشتند «گوی» را به دروازه‌ی حریف وارد می‌کردند.

راه شاهی

به دستور شاه عباس، جاده‌ی بزرگی از شهر مشهد تا کرمانشاه ساخته شد. که به آن، راه شاه عباسی می‌گفتند.